

2.2 Nosinių raidžių rašyba žodžių šaknyje (ą-an, ę-en, į-in, ū-un)

Kalba – kaip gyvas organizmas, ji nuolat kinta. Skaitydami grožinius tekstus dažnai susiduriame su žodžiais, kurių nesuprantame. Lietuvių kalboje nosinės raidės žymi ilgusius balsius. Mūsų protėviai tardavo skunsti, drinksti, ansa. Išnykus n, balsis pailgėjo – skūsti, drįsti, ąsa.

Balsės ą, ę, į, ū rašomos tada, kai giminiškų žodžių šaknyse kaitaliojasi su an, en, in, un.

an→ą

Pavyzdžiui:

kąsti → kanda
galąsti → galanda
išsigąsti → išsigando

en→ę

Pavyzdžiui:

kęsti → kenčia
bręsti → brendo
spręsti → sprendė

in→į

Pavyzdžiui:

įjsti → lindo
spįsti → (su)spindo
pažįsta → pažinti

un→ū

Pavyzdžiui:

skūsti → skundžia
siūsti → siunčia

2.2 Nosinių raidžių rašyba žodžių šaknyje (ą-an, ę-en, į-in, ū-un)

1. Įrašykite praleistas raides, šalia parašykite atraminį žodį:

k__sti → _____	paž__sta → _____
spr__sti → _____	s__sti → _____
gal__sti → _____	br__sti → _____
l__sti → _____	sp__sti → _____
sk__sti → _____	šv__sti → _____

2. Sugalvokite su pateiktais žodžiais po sakinį.

Kąsnis _____

Spąstai _____

Pažįsta _____

Subręsta _____

Rąstas _____

3. Įrašykite praleistas raides.

1. Jonines šv__sime prie ežero. 2. Žinojau, kad jis pateks į mano pasp__stus spąstus. 3. Prie jūros anąvakar mačiau savo paž__stamą. 4. Miško gilumoje gulėjo supuvęs r__stas. 5. Javai subr__sta vasaros pabaigoje. 6. Kai pamačiau tėvą, man net k__snis burnoje užstrigo. 7. Reksas turi būdą, į kurią gali įl__sti ir pasislėpti nuo lietaus. 8. Tas, kuris sk__sta, ir šiaudo griebiasi. 9. Netikėtai pro langą įsp__sta saulės spindulys ir pažadina Moniką. 10. Nesisk__sk, nes ir tavo pradės sk__sti. 11. Senelis gali pagal__sti ne tik peilius, bet ir dalgį. 12. Nueik į paštą ir išsi__sk siuntinį seseriai į Ameriką. 13. Atsargiai! Tas šuo gali skaudžiai įk__sti. 14. Dabar jau galite susikaupti ir pradėti spr__sti uždavinius. 15. Aš visada labai išsig__stu baidyklės, pastatytos močiutės darže paukščiams baidyti.

2.2 Nosinių raidžių rašyba žodžių šaknyje (ą-an, ę-en, į-in, ū-un)

4. Pasirinkite 10 žodžių su nosinėmis raidėmis šaknyje, padiktuokite juos savo klasės draugui.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

5. Užpildykite mandalą žodžiais, kurių šaknyse rašome nosines raides. Nuspalvinkite mandalą pasirinktomis spalvomis.

